

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 25 ปี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2529.

. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539). กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2535.

. สรุปผลโครงการปีท่องเที่ยวไทย 2530 ในรอบ 6 เดือนแรก.

กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2530 (อัดสำเนา)

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาการวางแผนประชาสัมพันธ์. เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนงานประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพมหานคร, 2535 : 217.

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร, 2529.

จงจิต ศรีพรหม. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : บางกอกการพิมพ์, 2524.

จงพิศ ศิริรัตน์, สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และสมมาตร จุลิกพงศ์. โครงการสำรวจสภานักท่องเที่ยวภาคใต้ ปี2534. ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่, 2534.

จินดา คุ่มกิตติชัย. พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารกับความร่วมมือของประชาชนในการปลูกต้นไม้ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ชวรัตน์ เชิดชัย. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2527.

- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2 เอกสารทางวิชาการโปรแกรมวิชา
เอกอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจการท่องเที่ยว สหวิทยาลัยล้านนาเชียงใหม่,
2533.
- เดือนรัตน์ รัตนศิริ. ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียง
ล่าง. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ ภัคดีวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ดุษ ชุมสาย, มล. จิตวิทยาแห่งการจัดตลาดเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจท่องเที่ยว.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- ดุษ ชุมสาย, มล. และ ญิพันธ์ พรหมโยธี. ปฐมบทวิชาการท่องเที่ยว.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- ทักษิณา นิยมลรัตน์. ข้อสังเกตสำหรับประเทศที่กำลังจะก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยว. จุลสารการท่องเที่ยว (มท.) ฉบับที่ 13 เล่มที่ 3.
- ทัศนัย สุนทรวิภาค. พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเมืองไทย
กับการมาท่องเที่ยวเมืองไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท ภัคดี ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ ภัคดีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2532.
- ชัชชัย อรัญญิก. สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2539.
- นवलนิตย์ ฤทธิรักษ์. แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ปี 2538. จุลสารการท่องเที่ยว.
ปีที่ 14 เล่ม 1 (มค.-มี.ค 38) : 24.
- เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ. พฤติกรรมกรท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาว
ไทย. เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2538.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพมหานคร : การพิมพ์พระนคร, 2527.
- ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
การพิมพ์, 2533.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติเนื้อหาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พระนคร : สำนัก
พิมพ์บรรณกิจ, 2525.

เพชรบุรี, วิทยาลัยครู. นำเที่ยวเมืองเพชร. (ม.ป.ท.) 2529.

เพชรบุรี, สำนักงานจังหวัด. ประวัติมณฑลไทยส่วนภูมิภาคจังหวัดเพชรบุรี
(ม.ป.ท.) 2529.

มธุรส ปรายไพรี. สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2539.

เมตตา กฤตวิทย์, นัชรี เขยจรรยา และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลัก
นิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : เอลโล่การพิมพ์,
2538.

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. แผนหลักพัฒนาการ
ท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (ม.ป.ท.),
2530.

วิชัย เทียนน้อย. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2528.

วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

_____. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

วิวัฒน์ชัย บุญศักดิ์. การศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง-ลำพูน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการผังเมืองมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์. การกำหนดนโยบายและแผนการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการ
ท่องเที่ยว : ลักษณะเฉพาะกรณีนวัตกรรมการรับข่าวสารของนักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศ ที่มาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

วิวัฒน์ชัย บุญศักดิ์. ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. จุลสารการท่องเที่ยว.
5 (เมษายน 2529) : 82-80.

วุฒิชัย จ่านง. นวัตกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียน
สโตร์, 2523.

สนั่น ปัทมะทิน. ค้นหานุกรมสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ. โครงการศึกษาทบทวน แผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยว
ของประเทศ, 2536.

เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยา
การพิมพ์, 2528.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การสื่อสารเพื่อการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพ
มหานคร : สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535 : 356.

สนิสา นักร้องเพียงจันทร์. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร
ความรู้ ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และทัศนคติต่ออุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คุ้มทิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.

สุภาพร มากแจ้ง. หลักมัคคุเทศก์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2534.

สุวรรณชัย สุทธิรักษ์. ธุรกิจสินค้าของที่ระลึกกับการทำลายอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.

จุลสารการท่องเที่ยว. 6 (มกราคม 2530) : 6

สุวารีย์ วงศ์วัฒนา. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และ
การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

เสรี วังไผจิต. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและปีท่องเที่ยวไทย 2530.

จุลสารการท่องเที่ยว. 6 (มกราคม 2530) : 2-3.

_____ . ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและปีท่องเที่ยวไทย 2530.

กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2530 : 4

(อัดสำเนา)

เอนก หิรัญรักษ์. รายงานการสำรวจทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ.

กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ภาษาอังกฤษ

Adam, James Q. Media Planning. Oxford : Aden Press, 1971.

Allen, Francis R. Socio-Cultural Dynamics : An Introduction
to Social Change. New York : The Macmillan Co.,
1971.

- Atkin, Charles K. New Model for Mass Communication Research.
New York : The Free Press, 1973.
- Barnett, H.G. Innovation. New York : McGraw-Hill, 1953.
- Berlo, David K. The Process of Communciation : An Introduction to Theory and Practice. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1960.
- Bettinghaus, Erwin P. Persuasive Communication, New York : Holt, Rinehart and Winston, 1968.
- Cherry, Colin, On Human Communication : A Review, A Survey and Criticism. New York : Holt, Rinehart & Winston, 1978.
- Foster, George M. Traditional Cultures : And The Impact of Technological Change. New York : Harper and Row Publishers, 1962.
- Katz, E. and Lazarsfeld, P.F. Personal Influence. New York : The Free Press, 1955.
- Katz, Elihu. Communication Research and The Image of Society
Convergence of Two Traditions. in People Society and Mass Communication. PP. 100-124. Edited by Lewis A. Pextor and Devid M. White. New York : The Free Press, 1964.
- Klapper, Joseph T. The Effects of Mass Communication. New York : The Free Press, 1960.
- Lazarsfeld, Paul F. and Menzel, Hurbert. Mass Media and Personal Influence. In the Science of Human Communication. New York : The Basic Books, 1968.

- Menzel H. and E. Katz. Social Relations and Innovation in The Medical Profession. Public Opinion Quartetly. New York : The Basic Books, 1955.
- Research Consultant International of Canwer LP. โครงการสำรวจและศึกษาภาวะการทองเที่ยวภายในประเทศ พ.ศ. 2526. เสนอต่อกรรมการทองเที่ยวแห่งประเทศไทย เมษายน, 2527
- Rogers, Everett M. Communication Channels. In Handbook of Communication. Chicago : Rand McNelly, 1978.
- _____ . Diffusion of Innovation. New York : The Free Press, 1983.
- Rogers, Everett M. And Shoemaker, F. Floyd. Communication of Innovations : A Cross Cultural Approach. New York : The Free Press, 1971.
- Rogers, Everett M. and Svenning Lynne. Modernization Among Peasants : The Impact of Communication. New York : Holt, Rinehart and Wiston, 1969.
- Schramm, Wilbur. Handbook of Communication. Chigaco : McNally Collage Publishing Company, 1973.
- Schramm, Wilbur. Men Message and Media : A look at Human Communication . New York : Harper & Row Publisher, 1973.
- Sigh, K.N. "What research says about communication with rural people". in Communication and Rural Change, pp. 47-60. Edited by P.R.R. Sihna. Singapore : AMIC, 1976.
- Wahab. Tourism Management. New York : The Free Press, 1975.

ภาคผนวก ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวกับระยะเวลาในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรีของนักท่องเที่ยวชาวไทย

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา จึงใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วน และตรงตามความเป็นจริงของท่านที่สุด เพื่อจะได้นำไปสู่การวิเคราะห์ผลการวิจัยที่ถูกต้อง และจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์และพัฒนากการท่องเที่ยวต่อไป

ผู้วิจัย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน () ให้ตรงกับข้อที่ท่านต้องการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุกี่ปี

() 1. ไม่เกิน 20 ปี

() 4. 41 - 50 ปี

() 2. 21 - 30 ปี

() 5. 51 - 60 ปี

() 3. 31 - 40 ปี

() 6. 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

() 1. โสด

() 4. สมรส

() 2. คู่สมรสเสียชีวิต

() 5. แยกกันอยู่

() 3. หย่า

สำหรับผู้วิจัย

- - -

1 2 3

-

4

5

-

6

4. ที่อยู่ปัจจุบัน

- () 1. ภาคเหนือ () 4. ภาคกลาง
 () 2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ () 5. ภาคใต้
 () 3. ภาคตะวันออก

-
7

5. ท่านมีการศึกษาสูงสุดระดับใด

- () 1. ไม่เคยเรียนเลย
 () 2. ระดับประถมศึกษา
 () 3. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 () 4. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. หรือเทียบเท่า
 () 5. ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. หรือเทียบเท่า
 () 6. ระดับปริญญาตรี
 () 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

-
8

6. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ

- () 1. รับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () 2. ลูกจ้าง
 () 3. พ่อค้า, แม่ค้า
 () 4. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 () 5. นักเรียน, นิสิต, นักศึกษา
 () 6. แม่บ้าน
 () 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

-
9

7. ท่านมีรายได้รวมทั้งหมด เฉลี่ยเดือนละเท่าไร (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)

- () 1. ต่ำกว่า 2,000 บาท () 2. 2,000 - 3,000 บาท
 () 3. 3,001 - 5,000 บาท () 4. 5,001 - 10,000 บาท
 () 5. 10,001 - 20,000 บาท () 6. 20,000 บาทขึ้นไป
 () 7. ไม่มีรายได้

-
10

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อ
เฉพาะกิจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี

8. ก่อนที่ท่านเดินทางมาเที่ยว ท่านทราบเรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของ
จังหวัดเพชรบุรี จากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ถ้าตอบมากกว่า 1
ข้อ โปรดระบุว่าท่านทราบจากสื่อใดมากที่สุด และรองลงมา โดยสื่อที่ทราบ
มากที่สุดได้เลข 1 รองลงมาเป็น 2, 3 ตามลำดับ)
- () สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, เจ้าหน้าที่ของบริษัทท่องเที่ยว, เพื่อน, เพื่อนบ้าน,
เพื่อนร่วมงาน, บิดา-มารดา, บุตร-ธิดา,ญาติพี่น้อง,
ครู-อาจารย์ - 11
- () สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ - 12
- () สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ เอกสารที่เผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับ
การท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, บริษัท
การท่องเที่ยว เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ วารสาร จุลสาร - 13
9. ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้พบปะสนทนาและรับข่าวสารในเรื่อง
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี จากเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย, เจ้าหน้าที่ของบริษัทท่องเที่ยว, เพื่อน, เพื่อนบ้าน,
เพื่อนร่วมงาน, บิดา-มารดา, บุตร-ธิดา, ญาติพี่น้อง หรือครู-อาจารย์
บ้างหรือไม่
- () 1. ได้รับข่าวสาร -
- () 2. ไม่ได้รับข่าวสาร (ข้ามไปทำข้อ 11) 14

10. ถ้าท่านได้รับข่าวสารจากบุคคลดังกล่าว ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีจากบุคคลต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด

ชื่อ	ความบ่อยครั้ง : 3 เดือน			
	5 ครั้งขึ้นไป	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่เคยเลย
เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทท่องเที่ยว				
เพื่อน (รวมทั้งเพื่อนบ้าน, เพื่อนร่วมงาน)				
ญาติพี่น้อง (รวมทั้งบิดา, มารดา, บุตร-ธิดา, พี่-น้อง และญาติคนอื่นๆ)				
ครู-อาจารย์				

11. เมื่อท่านนั่งข่าวสารทางวิทยุ, ดูโทรทัศน์, อ่านหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร ท่านเคยได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีหรือไม่

() 1. ได้รับข่าวสาร

() 2. ไม่ได้รับข่าวสาร (ข้ามไปทำข้อ 13)

-

15

-

16

-

17

-

18

-

19

12. ในสัปดาห์หนึ่งๆ ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี จากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร บ่อยครั้งเพียงใด

สื่อ	ความบ่อยครั้ง : สัปดาห์			
	5 ครั้งขึ้นไป	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่เคยเลย
วิทยุ				
โทรทัศน์				
หนังสือพิมพ์				
นิตยสาร				

13. ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีจากเอกสารเผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือบริษัทท่องเที่ยว เช่น ไปสเตอร์ แผ่นพับ วารสาร จุลสาร ฯลฯ บ้างหรือไม่

- () 1. ได้รับข่าวสาร
() 2. ไม่ได้รับข่าวสาร (ข้ามไปทำข้อ 15)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

-

20

-

21

-

22

-

23

-

24

14. ถ้าท่านได้รับข่าวสาร ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี จากเอกสารเผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือบริษัทท่องเที่ยว เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ วารสาร จุลสาร ฯลฯ ดังกล่าวนี้อย่างน้อยครั้งเพียงใด
- () 1. ตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป
- () 2. 3-4 ครั้ง
- () 3. ตั้งแต่ 1-2 ครั้ง

-

25

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี

15. ท่านใช้เวลาในการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีหลังจากทราบข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเป็นเวลานานเท่าไร
- () 1. น้อยกว่า 1 เดือน
- () 2. 1-2 เดือน
- () 3. มากกว่า 2 เดือน - 4 เดือน
- () 4. มากกว่า 4 เดือน - 6 เดือน
- () 5. มากกว่า 6 เดือน
16. ท่านคิดถึงประโยชน์ของการมาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีก่อนตัดสินใจมาหรือไม่
- () 1. คิด
- () 2. ไม่คิด (ถ้าไม่คิดข้ามไปทำข้อ 18.)

-

26

-

27

17. ถ้าคิด ก่อนตัดสินใจมาเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี ท่านคิดว่าการมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี จะทำให้ท่านได้รับประโยชน์อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ถ้าตอบมากกว่า 1 ข้อ โปรดระบุว่าท่านได้ประโยชน์ ในข้อใดมากที่สุด และรองลงมา โดยประโยชน์ ที่ท่านคิดว่าได้รับมากที่สุดให้ใส่ เลข 1 และรองลงมาเป็น 2, 3, 4, 5 และ 6 ตามลำดับ)
- ... () การได้เรียนรู้และทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้ดีขึ้น 28
 - ... () มีโอกาสได้ทัศนศึกษาซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ 29
 - ... () การได้สมาคมกับผู้อื่นหรือผู้ร่วมในกลุ่มท่องเที่ยว ทำให้มีเพื่อนมากขึ้น 30
 - ... () การได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 31
 - ... () การได้พักผ่อนหย่อนใจ และผ่อนคลายความเครียด 32
 - ... () อื่นๆ (โปรดระบุ)..... 33

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นภายหลังการมาท่องเที่ยว

18. ท่านคิดว่าการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีของท่านเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง
- () 1. เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 - () 2. เห็นด้วย
 - () 3. เฉยๆ
 - () 4. ไม่เห็นด้วย
 - () 5. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

19. หลังจากที่ทำมาท่งเกี่ยวในจังหวัดเพชรบุรีแล้ว ท่านตั้งใจจะชักชวนให้บุคคลอื่นมาท่งเกี่ยวบ้างหรือไม่

() 1. ชักชวน

() 2. ไม่ชักชวน

-

35

20. ถ้าท่านมีโอกาส ท่านจะกลับมาท่งเกี่ยวที่จังหวัดเพชรบุรีอีกหรือไม่

() 1. มา

() 2. ไม่มา

-

36

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศึกษาการท่องเที่ยว

ของ

จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติจังหวัดเพชรบุรี

เพชรบุรีเป็นเมืองเก่าแก่ เคยเป็นอาณาจักรเล็กๆ อาณาจักรหนึ่ง มีเจ้าผู้ครองนครหรือกษัตริย์ปกครองบางสมัยเป็นอิสระ บางสมัยอาจจะตกเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรที่เข้มแข็งกว่า เจ้าผู้ครองนครได้ส่งเครื่องราชบรรณาการไปยังเมืองจีนเป็นประจำ เมืองเพชรในสมัยโบราณจึงเป็นที่รู้จักของพระเจ้ากรุงจีนเป็นอย่างดี เข้าใจว่ามีมาแต่สมัยพูนแล้ว

ถึงสมัยทวารวดี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 11-16 เมืองเพชรรวมอยู่ในอาณาจักรนี้หรืออาจจะเป็นอิสระในบางสมัยดังได้กล่าวแล้ว ในด้านศิลปกรรมจะเห็นว่าศิลปกรรมสมัยนี้มากมาย เช่น พระพุทธรูป พระธรรมจักรเสมาหิน ตลอดจนเครื่องใช้ไม้สอยที่ขุดพบที่หนองปรัง

ในสมัยลพบุรี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 17 ปรากฏชื่อเมืองเพชรว่า ศรีชัยวัชรบุรี ในศิลาจารึกปราสาทพระขรรค์ สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 สิ่งก่อสร้างสมัยนี้ที่ปรากฏก็คือ ปรังค์วัดกำแพงแลง เสมาหินทรายและพระพุทธรูป เป็นอาทิ

ล่วงถึงสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีในช่วงแรกเข้าใจว่า เมืองเพชรยังเป็นนครอิสระ มีเจ้าครองนคร ถึงสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเมืองเพชรจึงตกเป็นเมืองขึ้นของกรุงสุโขทัย ดังจารึกที่ได้กล่าวถึงพระราชอาณาเขตของพระองค์ว่าถึงเมืองแพรก สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และนครศรีธรรมราช เข้าใจกันว่า พ่อขุนรามคำแหงเคยเสด็จมาเมืองเพชร

สมัยกรุงศรีอยุธยา เมืองเพชรรวมอยู่ในหัวเมืองภาคตะวันตก หรือภาคตะวันตกในปัจจุบัน สมัยนี้ไทยต้องต่อสู้ศึกหลายครั้ง โดยเฉพาะกับพม่าและเขมร เมืองเพชรเป็นเมืองหน้าด่าน พม่ายกทัพผ่านเพื่อเข้าไปตีกรุงศรีอยุธยา เมืองเพชรเป็นเมืองอยู่ข้างอู่น้ำเป็นเมืองท่าเศรษฐกิจดี จึงเป็นเมืองที่สะสมเสบียงกรังได้ดี นอกจากนี้ที่ด่านทุกด่านต่างประเทศจำต้องผ่านเมืองจะเข้ากรุงศรีอยุธยาหรือเมืองจะเดินทางกลับ ดังนั้น เจ้าเมืองเพชรบุรีจึงเป็นทั้งนักรบที่ยอด

เยี่ยม นักปกครองที่ดี รวมทั้งเป็นนักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย พระมหากษัตริย์กรุงศรีอยุธยาจึงทรงคัดเลือกเจ้าเมืองที่คนสมบัติน่าเชื่อถือมาปกครองเมืองเพชร ซึ่งบางครั้งอาจเป็นคนต่างชาติ เช่น แขก อาหรับ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามเจ้าเมืองเพชรบุรีสมัยกรุงศรีอยุธยาได้ฝากชื่อไว้ในพงศาวดารทั้งทางที่ดีและไม่ดีตามสภาพและสมัย เช่น พระเนชวรรัตนสมัยพระมหาธรรมราชา พระศรีสุนทรฤาไชยรักษาเมืองให้พ้นภัยจากพญาละแวกใน พ.ศ. 2113 เจ้าเมืองเพชรบุรีรับแขกเมืองสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นต้น ในด้านการสู้รบ เจ้าเมืองเพชรบุรีได้เป็นแม่ทัพทุกครั้ง เช่น สมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชยกทัพไปตีเขมร และพม่า สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชไปรบฯ ให้เจ้าเมืองเพชรบุรีเป็นทัพหน้ายกไปตีพม่าที่ปากแพรกในปี พ.ศ. 2203 และยกไปตีเมืองนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2229 และการรบของเจ้าเมืองเพชรบุรี พงศ. 2308 ก่อนกรุงแตก เป็นต้น

พระมหากษัตริย์กรุงศรีอยุธยาบางพระองค์ โปรดฯ เมืองเพชร ดังสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับสมเด็จพระเอกาทศรถเคยเสด็จมาประทับ ณ เมืองเพชรหลายราตรี

ในสมัยกรุงธนบุรี เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงปราบก๊กต่างๆ แล้ว ทรงตั้งเมืองธนบุรีเป็นเมืองหลวง และทรงมีเมืองหลวงประมาณ 11 เมือง รวมทั้ง เพชรบุรีด้วย เป็นอาณาจักรในครั้งแรกๆ ใน พ.ศ. 2312 การรบครั้งนี้ พระยาเพชรบุรีและพระยาศรีนรินทร์ตายในที่รบ เนื่องจากนายทัพนายกองไม่สามัคคีกัน สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงยกกองทัพหลวงไปทางเรือ เมื่อกองเรือมาถึงตำบลบางทะเล ทัดเจ้าสำราญ เรือถูกพายุล่มเป็นจำนวนหลายลำ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงทรงตั้งนิธินางสว่างและนักอยู่ที่เพชรบุรีระยะหนึ่ง

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงปราบดาภิเษก และสร้างกรุงเทพมหานครแล้ว พระเจ้ามดุงกษัตริย์พม่าได้เกณฑ์ไพร่พลประมาณแสนเศษ โดยจัดเป็นเก้าทัพ ทางฝ่ายพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าทรงโปรดฯ ให้จัดทัพรับไว้ 4 ทัพ โดยโปรดฯ ให้สมเด็จพระกรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท ยกทัพใหญ่ไปที่ลาดหญ้า กาญจนบุรี สมเด็จพระกรมพระราชวังบวรฯ โปรดฯ ให้ พระยาสิทธิราชเดโชชัย พระยาท้ายน้ำ และพระยาเพชรบุรี ตั้งเป็นกองโจร

คุมทหารไปคอยข่มโจมตีหน่วยล่าเลี้ยงเสบียงอาหาร แต่นายทัพทั้งสามมิได้ปฏิบัติหน้าที่จึงให้
 ประหารชีวิตเสียทั้ง 3 คนแล้วโปรดฯ ให้ พระองค์เจ้าขุนเณรไปแทนการสงครามครั้งนี้ พม่า
 พ่ายแพ้ยับเยินกลับไป ครั้นมาถึงรัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์โปรดฯ ให้พระยา
 เพชรบุรีเป็นแม่ทัพ รวมทั้งกับเมืองนครศรีธรรมราช และเมืองสงขลา เป็นกองทัพเรือไปตีหัว
 เมืองมลายู และสงครามครั้งนี้เมืองกลันตันยอมอ่อนน้อมต่อไทย

เมื่อมาถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า พระองค์ทรง โปรดฯ เมืองเพชรบุรี
 มาก พระองค์เสด็จมาเยือนเพชรบุรีหลายครั้งระหว่างผนวช เคยเสด็จบำเพ็ญสมณธรรม ณ ถ้ำ
 เขาย้อย เคยประทับแรมที่วัดมหาสมณราม เขิงเขาพระนครคีรี และยังเสด็จทอดพระเนตรการ
 ก่อสร้างพระนครคีรี ส่วนพระธิดาในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าทรงเสด็จทอดพระกฐินที่วัดพระ
 พุทธศาสน์ในปี พ.ศ. 2403 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประทับแรมที่พระนคร
 คีรี และใช้เป็นที่รับแขกเมืองชื่อคอลลอยเลนเบิร์ก จากประเทศรัสเซีย ปี พ.ศ. 2405 พระ
 องค์ได้โปรดฯ ให้จัดพระราชพิธีเฉลิมพระราชมณเฑียรบนพระนครคีรี และทรงบรรจุนพระธาตุน
 ยอดพระเจดีย์บนเขามหาสวรรค์อีกด้วย นอกจากทรงสร้างพระนครคีรีแล้ว ยังโปรดฯ ให้ตกแต่ง
 เขาหลวง ซึ่งมีพระพุทธรูปโบราณในถ้ำโดยโปรดฯ ให้สร้างบันไดหินลงไป ต่อมาพระบาทสมเด็จพระ
 จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงขึ้นครองราชแล้ว ทรงโปรดฯ ให้ซ่อมแซมพระนครคีรีใหม่ทั้งหมด
 เพื่อเป็นที่ประทับแรมพักผ่อนอิริยาบถ และเพื่อใช้เป็นที่รับรองแขกเมืองด้วย ทรงให้เมือง
 เพชรบุรีขึ้นต่อมณฑลราชบุรี และพระองค์ก็ทรงมาประทับเมืองเพชรบุรีหลายครั้ง พระบาทสม
 เด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเสวยน้ำในแม่น้ำเพชรบุรี และยังใช้เป็นน้ำพระราชพิธีบรม
 ราชาภิเษก ที่มีมาแต่โบราณ นอกจากนี้โปรดให้สร้างพระราชวังบ้านปืนขึ้นอีกแห่งหนึ่ง แต่ยังไม่
 ท้นเสด็จก็เสด็จสวรรคตเสียก่อน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯ ให้สร้าง
 ต่อจนสำเร็จ พระราชทานนามว่า "พระรามราชินีเวศน์" สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
 เจ้าอยู่หัว พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินมาประทับแรมยังจังหวัดเพชรบุรีหลายครั้ง บางครั้ง
 แรมเดือน พระองค์โปรดฯ ประทับแรม ณ ค่ายหลวงหาดเจ้าสำราญ ตำบลบางทะเล อำเภอมือง
 จังหวัดเพชรบุรี ต่อมาบริเวณนี้มีแมลงวันชุกชุมและขาดแคลนน้ำ จึงโปรดฯ ให้ย้ายพระตำ
 หนักไปยังตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ พระราชทานนามว่า "พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน"

ส่วนพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวไม่ทรงโปรดประทับ ณ พระราชวังในเมืองเพชร โปรดฯ ให้สร้าง พระราชวังไกลกังวลหัวหิน ขึ้น

สภาพทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง

เพชรบุรีตั้งอยู่ ณ จุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่เชื่อมติดต่อระหว่างภูมิภาคอื่นกับภาคใต้ เพชรบุรีเป็นประตูที่จะเดินทางเข้าสู่ภาคใต้ ในทางภูมิศาสตร์ได้จัดเพชรบุรีอยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศ เพชรบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามระยะทางถนนประมาณ 120 กิโลเมตร ซึ่งนับว่าใกล้มาก รูปร่างของจังหวัดมีลักษณะเกือบเป็นรูปสามเหลี่ยม กล่าวคือส่วนกว้างที่สุดจากตะวันออกไปตะวันตกยาวประมาณ 103 กิโลเมตร จุดตะวันออกสุดแหลมผักเบี้ย และตะวันตกสุดอยู่ติดกับพรมแดนพม่า ส่วนยาวจากเหนือมาใต้ประมาณ 80 กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ จดอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม พรมแดนด้านนี้ยาวประมาณ 184 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก จดอ่าวไทย เริ่มตั้งแต่ปากอ่าวบางตะบูน ถึงสนามบินบ้านบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พรมแดนด้านนี้ยาวประมาณ 82 กิโลเมตร

ทิศใต้ จดอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พรมแดนด้านนี้มีความยาวประมาณ 85 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก จดสหภาพพม่า เส้นพรมแดน 120 กิโลเมตร

เขตแดนของจังหวัดมีความยาวทั้งสิ้นประมาณ 468 กิโลเมตร เป็นชายฝั่ง 82 กิโลเมตร ซึ่งบริเวณชายฝั่งนี้เป็นแหล่งหรือหัวใจสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัด ทั้งทางด้าน การประมง การเกษตร การท่องเที่ยว และการอุตสาหกรรม สำหรับพรมแดนที่ติดกับสหภาพพม่า จะเห็นว่ามีควมยาวถึง 120 กิโลเมตร

ขนาด (สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี : 2536)

เพชรบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 6,225,138 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น 8 อำเภอดังนี้

1. อำเภอเมือง พื้นที่ 283,901 ตารางกิโลเมตร หรือ 4.6%
2. อำเภอชะอำ พื้นที่ 660,622 ตารางกิโลเมตร หรือ 10.6%
3. อำเภอบ้านแหลม พื้นที่ 189,885 ตารางกิโลเมตร หรือ 3.6%
4. อำเภอบ้านลาด พื้นที่ 298,138 ตารางกิโลเมตร หรือ 4.8%
5. อำเภอเขาย้อย พื้นที่ 305,648 ตารางกิโลเมตร หรือ 4.9%
6. อำเภอท่ายาง พื้นที่ 736,667 ตารางกิโลเมตร หรือ 11.8%
7. อำเภอหนองหญ้าปล้อง พื้นที่ 1,249,999 ตารางกิโลเมตร หรือ 20.1%
8. อำเภอแก่งกระจาน พื้นที่ 2,500,478 ตารางกิโลเมตร หรือ 40.2%

ลักษณะภูมิประเทศ

เพชรบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์มากตั้งแต่อดีต ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่อาศัยกันบริเวณลุ่มแม่น้ำเพชรบุรี ภูมิประเทศโดยทั่วไปแบ่งออกได้แก่

1. เขตภูเขาและที่ส่งทางตะวันตก
เขตนี้อยู่ในอำเภอท่ายาง แก่งกระจาน และหนองหญ้าปล้อง ด้านตะวันตกของเขตติดต่อกับพม่า เป็นบริเวณที่สูงที่สุดของจังหวัด พื้นที่ตัดจากบริเวณนี้มาจะค่อยๆ ลาดต่ำมาทางทิศตะวันออก เขตนี้เป็นเขตที่ประชากรอาศัยอยู่น้อยที่สุด พวกที่อาศัยอยู่ส่วนใหญ่ได้แก่พวกกะเหรี่ยงและพวกกะทราว ซึ่งจัดเป็นชาวเขาพวกหนึ่ง อพยพข้ามมาจากพม่า

2. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
เป็นเขตที่สำคัญที่สุด เปรียบประดุจเส้นโลหิตของชาวเพชรบุรี ตลอดความยาวตามลำน้ำและพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ และประชากรอาศัยกันอย่างหนาแน่น แม่น้ำเพชรบุรีต้นกำเนิดเกิดมาจากเทือกเขาบริเวณพรมแดนติดพม่า แล้วไหลมาทางตะวันออกจากนั้นก็วกขึ้นสู่ทางเหนือ ไหลออกทะเลสู่อ่าวไทยที่อำเภอบ้านแหลม

3. เขตที่ราบชายฝั่งทะเล

บริเวณนี้เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ทั้งทางด้านการประมง การท่องเที่ยว ตามชายฝั่งทะเลที่ยาวประมาณ 82 กิโลเมตรของจังหวัด ประกอบไปด้วยภูมิประเทศต่างๆ กันแบ่งออกได้ดังนี้

ที่ราบชายฝั่งตอนบน ชายฝั่งตอนนี้จะเกิดการทับถมของตะกอนจากแม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำแม่กลอง และบางส่วนของแม่น้ำท่าจีน ทำให้แผ่นดินงอก ออกตลอดเวลา เริ่มตั้งแต่ปากอ่าวบางตะบูนจนถึงแหลมผักเบี้ย อยู่ในเขตอำเภอบ้านแหลม บริเวณนี้ทะเลจะท่วมถึงและอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรน้ำ ตามชายฝั่งจึงเต็มไปด้วยป่าชายเลน ทำให้ประชากรบริเวณนี้มีอาชีพเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม เช่น การทำป่าไม้ เฉาก่าน เลี้ยงกุ้ง และการประมง เป็นต้น สภาพชายฝั่งทะเลของบริเวณนี้จะเป็นที่ลาดโคลน ซึ่งบริเวณโคลนที่ทับถมตามชายฝั่งทะเลนี้ เป็นแหล่งหอยแครงที่ใหญ่แห่งหนึ่ง และยังมีหอยธรรมชาติอื่นๆ จำนวนมากอาศัยอยู่บริเวณนี้ ทางใต้สุดของเขตคือบริเวณแหลมผักเบี้ย

ลักษณะภูมิอากาศ

เพชรบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น มีโอกาสรับแสงอาทิตย์เต็มที่ตลอดทั้งปี และจะมีโอกาสเห็นดวงอาทิตย์ตรงศีรษะเพียงวันปีละ 2 ครั้ง คือราวๆ วันที่ 25-26 เมษายน และวันที่ 19-20 สิงหาคม ดังนั้นจึงทำให้เพชรบุรีเป็นเขตที่อุดมสมบูรณ์สูงตลอดปี (ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี 2529 : 5)

ตัวการทางธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของเพชรบุรี

1. ด้วมรสุม ซึ่งเกิดจากความแตกต่างระหว่างพื้นดินอันกว้างใหญ่ของทวีปเอเชีย และพื้นน้ำอันกว้างใหญ่ของมหาสมุทรทางตะวันออกและทางใต้ของทวีปจึงเกิดลมพัดถ่ายเทระหว่างพื้นดินและพื้นน้ำ

2. พายุหมุน นับเป็นอิทธิพลทางธรรมชาติชนิดหนึ่งซึ่งช่วยเพิ่มปริมาณน้ำฝนอันเกิดจากอิทธิพลของลมมรสุมพายุหมุนที่เข้าสู่เพชรบุรี ส่วนใหญ่เกิดในทะเลจีนใต้ และพัดเข้าสู่เพชรบุรีในสภาพของพายุดีเปรสชัน ซึ่งนานๆ จะพัดผ่านเพชรบุรีทีหนึ่ง

3. ร่องมรสุม ส่วนใหญ่พัดผ่านในช่วงปลายฤดู เช่น ตอนปลายฤดูฝน

4. หย่อมความกดอากาศ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

4.1 หย่อมความกดอากาศต่ำ โดยทั่วไปมักเกิดทางชายฝั่งเวียดนามแล้วพัดผ่านเพชรบุรี

4.2 หย่อมความกดอากาศสูง จะพัดเข้ามาปกคลุมประเทศไทยเป็นระยะๆ ซึ่งทำให้ประเทศไทยโดยเฉพาะเพชรบุรีอากาศแห้งแล้ง และเป็นฤดูหนาว

5. อิทธิพลของลมประจำถิ่นในช่วงฤดูร้อน ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน เพชรบุรีจะมีลมชนิดหนึ่งคล้ายการเกิดลมทะเลพัดจากทะเลหรืออ่าวไทยเข้าสู่แผ่นดิน มักจะพัดในช่วงบ่ายจนถึงค่ำๆ ซึ่งเป็นลมที่ช่วยระบายความร้อนในช่วงฤดูนี้

เศรษฐกิจ

สถานะทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีอยู่ในระดับดีจังหวัดหนึ่ง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ การค้าขาย อุตสาหกรรม เป็นต้น พืชเศรษฐกิจได้แก่ ข้าว สับปะรด อ้อย ข้าวโพด มะนาว กล้วย ชมพู่และพืชผักต่างๆ การเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่เป็นโค กระบือ เป็ด ไก่ สุกร โรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาลทราย โรงงานทำสับปะรด และโรงงานปูนซีเมนต์ นอกจากนี้มีอุตสาหกรรมในครัวเรือนได้แก่ การทำขนมหวาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ตาล และอาหารทะเลแห้ง

การคมนาคม

การเดินทางไปจังหวัดเพชรบุรีค่อนข้างสะดวก สามารถเดินทางได้หลายวิธีทั้งรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง และรถไฟ

การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวสามารถไปได้ 2 ทาง คือ ทางสายพุทธมณฑลผ่านนครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี ระยะทาง 166 กิโลเมตร อีกเส้นทางหนึ่ง คือ สายถนนบุรีปากท่อผ่านสมุทรสาคร สมุทรสงคราม อำเภอบางแพ ราชบุรี แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าถนนเพชรเกษมถึงเพชรบุรี ระยะทาง 121 กิโลเมตร

การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง

- รถโดยสารประจำทางแบบพัดลม จากกรุงเทพฯ ขึ้นรถที่สถานีขนส่งสายใต้ใหม่ จากเพชรบุรี ขึ้นรถที่สถานีขนส่งเพชรบุรี จะมีรถบริการ 2 เส้นทาง

เส้นทางสายใหม่ หรือสายธนบุรีปากท่อ จากกรุงเทพฯ เปิดบริการเที่ยวแรกเวลา 04.00 น. เที่ยวสุดท้าย 17.00 น. จากเพชรบุรีเที่ยวแรกเวลา 04.00 น. และเที่ยวสุดท้าย 17.30 น. รถออกทุกๆ อัตราค่าโดยสารคนละ 36 บาท

เส้นทางสายเก่า หรือสายพุทธมณฑล จากกรุงเทพฯ เปิดบริการเที่ยวแรกเวลา 04.15 น. เที่ยวสุดท้ายเวลา 19.00 น. จากเพชรบุรีเที่ยวแรกเวลา 04.00 น. และเที่ยวสุดท้ายเวลา 18.00 น. รถออกทุกๆ 15 นาที อัตราค่าโดยสารคนละ 43 บาท

นอกจากนี้มีรถประจำทางสายได้หลายสาย เช่น กรุงเทพฯ - ชุมพร กรุงเทพฯ - ประจวบฯ กรุงเทพฯ - หัวหิน กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช เป็นต้น

- รถโดยสารแบบปรับอากาศ จากกรุงเทพฯ ขึ้นรถสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ จากเพชรบุรีขึ้นหน้าบริษัทเพชรบุรีทัวร์ จำกัด เปิดบริการเป็นเวลา ดังนี้

จากกรุงเทพฯ เปิดบริการเที่ยวแรกเวลา 04.30 น. เที่ยวสุดท้ายเวลา 21.00 น. จากเพชรบุรี เที่ยวแรก 04.30 น. เที่ยวสุดท้าย 20.30 น. รถออกทุกๆ 30 นาที และจะมีรถกรุงเทพฯ - ท่าช้าง วิ่งบริการทุกๆ 1 ชั่วโมงด้วย อัตราค่าโดยสารคนละ 65 บาท

การเดินทางโดยรถไฟ

การรถไฟฯ ได้เปิดบริการเดินรถไปสู่เพชรบุรีทั้งโดยตรงและเป็นขบวนรถผ่านจำนวนมากดังนี้

ตารางการเดินรถไฟสายใต้

ลำดับที่	ชบวนแรก	สถานีต้นทาง	เวลา ออก	ท่าสถานี เพชรบุรี	เวลา เข้า	สถานีปลายทาง
1	ดีเซลราง 223	ธนบุรี	09.55	.	12.41	หัวหิน
2	เร็ว 45	กรุงเทพฯ	12.25	.	15.29	สุโขทัย
3	ดีเซลราง 117	ธนบุรี	14.00	.	17.36	ประจวบฯ
4	ด่วนพิเศษ 9	กรุงเทพฯ	14.00	.	16.55	สุโขทัย
5	ด่วนพิเศษ 11	กรุงเทพฯ	15.15	.	18.10	ป่าดงเบขาร์
6	เร็ว 43	กรุงเทพฯ	15.50	.	18.57	ยะลา
7	เร็ว 41	กรุงเทพฯ	18.30	.	21.27	กันตัง
8	ด่วน 15	กรุงเทพฯ	19.20	.	22.10	นครศรีฯ
9	เร็ว 47	กรุงเทพฯ	19.45	.	22.35	นครศรีฯ
10	ดีเซลราง 127	ธนบุรี	07.35	.	10.39	หลังสวน
11	ดีเซลราง 125	ธนบุรี	20.20	.	22.58	หลังสวน

การเดินทางภายในตัวเมืองเพชรบุรี สามารถใช้บริการสองแถว หรือที่ชาวเมืองเรียกว่า "รถเล็ง" ซึ่งจอดอยู่ตามสถานีขนส่ง และวิ่งบริการทั่วไปในตลาดเมืองเพชร หรือที่ชาวเมืองเรียกคนละ 5 บาท นอกจากนั้น ยังมีสามล้อถีบ และมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ค่าบริการคิดตามระยะทางตั้งนั้นจึงตกลงราคากับผู้ขับขี่ก่อนจะใช้บริการ

แหล่งท่องเที่ยว

เพชรบุรี เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ทะเล ภูเขา น้ำตก ถ้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์, โบราณสถาน ศาสนสถาน เช่น เขาวัง พระราชวังรามราชนิเวศน์ หรือวังบ้านปืน พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน วัดมหาธาตุวรวิหาร เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม เช่น ร้านขายขนมหวานเชิงเขาวัง หุบกระพง ซึ่งจะได้อธิบายรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

หาดชะอำ

หาดชะอำ อยู่ในเขตอำเภอชะอำ ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรี 41 กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าถึงชายหาดระยะประมาณ 2 กิโลเมตร เดิมชะอำเป็นเพียงตำบลหนึ่งเท่านั้น ต่อมาสมเด็จพระนเรศวรมหาราชประพันธ์วงศ์ได้ทรงค้นพบชายหาดชะอำซึ่งสวยงามไม่แพ้หัวหิน ต่อจากนั้นได้มีการบุกเบิก วางผังเมืองบริเวณต่างๆ ให้เป็นสัดส่วนชะอำจึงเริ่มเป็นที่รู้จักตั้งแต่นั้นมา

ปัจจุบัน ชะอำเป็นชายหาดที่สวยงามมากของเพชรบุรีเป็นที่กล่าวขวัญของนักท่องเที่ยวที่ได้มาเยี่ยมชมชายหาดแห่งนี้ หาดทรายขาวสะอาด น้ำทะเลใสสะอาดแล้วเข้าสู่ชายหาดอันร่มรื่นบรรยากาศสดชื่นและเงียบสงบ ชายทะเลยาวเหยียด มีถนนเลียชายหาดยาวประมาณ 5 กิโลเมตร เหมาะสมที่จะพักผ่อนและเล่นน้ำทะเลมาก

สถานที่พักก็มีมากมาย มีทั้งนังกาไล โรงแรมชั้นดี รวมทั้งร้านอาหาร ภัตตาคาร ซึ่งมีทั้งอาหารทะเลและอาหารพื้นเมือง ให้บริการนักท่องเที่ยวทุกระดับ ชะอำจึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตากอากาศที่มีความสะดวกสบายพร้อมมูล มีความปลอดภัยสูงมาก การคมนาคมก็สะดวกสามารถเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางหรือรถส่วนตัวก็ได้ ปัจจุบันการรถไฟแห่งประเทศไทยมีขบวนพิเศษเฉพาะเสาร์ - อาทิตย์ นำเที่ยวชะอำและบริเวณใกล้เคียงในราคาไม่แพงนัก

แหลมทลวง

แหลมทลวง เป็นปลายแหลมของหาดทรายยาวประมาณ 2 กิโลเมตร นับเป็นชายฝั่งทะเลที่มีแหลมทรายขาวยาวที่สุดในประเทศไทย สามารถมองเห็นทะเลได้ทั้งสองด้าน และเป็นชายทะเลได้แห่งเดียวที่สามารถชมได้ทั้งพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก ตรงปลายแหลมจะมีนกนางนวลจำนวนมากในช่วงเช้า เมื่อนั่งรถพ่วงไปยังปลายแหลม ทำให้เพลิดเพลินกับธรรมชาติอันงดงามและสนุกสนานกับการตกปลาตัวโตที่หินกองกลางทะเลอีกด้วย

ทางด้านหลังของแหลมคล้ายทะเลสาบมีป่าโกงกางหนาแน่นมาก สามารถล่องเรือตามลำคลองชานหาดดูป่าโกงกาง เกาะแก่งเล็กๆ และชมปลาตีนตัวโตๆ จำนวนมาก และเมื่อน้ำลดก็จะได้ชมชาวบ้านออกมาเก็บหอยแครงด้วยลักษณะพิเศษ ซึ่งเป็นธรรมชาติที่แปลกตาออกไป

หาดแหลมทลวงมีบ้านพักอันเจียมสงบและเป็นส่วนตัวมากกว่า 40 หลัง เครื่องอำนวยความสะดวกพร้อมมูล บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีหน่วยรักษาความปลอดภัยทั่วบริเวณหาด ร้านอาหารที่เปิดต้อนรับนักท่องเที่ยวก็อร่อย สะอาด มีไว้บริการตลอดเวลา

หาดแหลมทลวง ตั้งอยู่ที่ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรีประมาณ 15 กิโลเมตร โดยเดินทางไปตามเส้นทางเดียวกับหาดเจ้าสำราญ เมื่อถึงทางแยกหาดเจ้าสำราญ จะมีป้ายบอกตรงทางแยกไปสู่แหลมทลวงอีกประมาณ 4 กิโลเมตรเท่านั้น

หาดเจ้าสำราญ

หาดเจ้าสำราญเป็นหาดทรายชายทะเลในตำบลบางทะลุ อำเภอเมือง อยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรีประมาณ 15 กิโลเมตร เคยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญมาแต่สมัยโบราณ ตามประวัติศาสตร์เล่าว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเอกาทศรถเคยเสด็จมาที่นี้ ทรงพอพระทัยในความงามของหาดนี้มาก สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เคยเสด็จประทับพักผ่อนพระราชเสด็จกิจได้ทางชลมารคด้วย ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้สร้างพระตำหนักที่ประทับชั้นที่ริมหาดแห่งนี้เรียกว่า ค่ายทลวงหาดเจ้าสำราญ ทำให้หาดเจ้าสำราญมีชื่อเสียงมากกว่าชายทะเลใดๆ ในเมืองไทยสมัยนั้น มาโปรดฯ ให้ย้ายพระตำหนักไปสร้างใหม่ที่ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ เรียกว่า พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

ปัจจุบัน ทาดเจ้าสำราญถึงแม้จะไม่มีพระราชวัง แต่ด้วยความงดงามของชายหาด และบรรยากาศที่เงียบสงบของหมู่บ้านชาวประมง เรือทาบลาที่จอดเรียงราย ทิวมะพร้าวชายฝั่งที่มีเสียงซู่ซ่ายามต้องลมจึงทำให้มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมอยู่เสมอ สถานที่พักก็จะสะดวกสบาย ทั้งโรงแรม บังกาโลและบ้านพัก รวมทั้งร้านอาหารบริการแก่นักท่องเที่ยว จึงเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการสัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง

ปิกเตียน

ชายหาดปิกเตียนเป็นชายหาดที่พบใหม่ อยู่ในท้องที่ตำบลปิกเตียน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ห่างจากทาดเจ้าสำราญไปทางใต้ประมาณ 7 กิโลเมตร เนื้อหาดนี้ มีลำคลองปิกเตียนไหลผ่านบริเวณลำคลองเป็นที่โล่งมีหญ้าเขียว และไม้แซมขึ้นต่างๆ ดูสวยงามและโปร่งมาก

บริเวณหาดปิกเตียนเป็นหาดทรายขาวสะอาด ชายหาดกว้างและยาวเหยียด มีสถานที่พักผ่อนตากอากาศบริการสำหรับผู้ที่เข้าพัก ไฟฟ้าน้ำประปาพร้อม รวมทั้งสถานีอนามัยและที่พักรักษาตัวก็อยู่ใกล้บริเวณนี้นักท่องเที่ยวจะได้รับความสะดวกสบายและความปลอดภัยสูง เมื่อได้มาพักผ่อนหย่อนใจในสถานที่อันสวยงามและเงียบสงบแห่งนี้

การเดินทางก็สะดวก โดยเดินทางจากเพชรบุรีถึงทาดเจ้าสำราญ แล้วเลี้ยวขวาไปทางทิศใต้อีก 7 กิโลเมตร ก็ถึงหาดปิกเตียนหรือไปทางถนนเพชรเกษมถึงอำเภอท่ายาง แล้วเลี้ยวซ้ายตรงสี่แยกคันคลองชลประทาน สาย 2 ไปตามถนนนี้ประมาณ 15 กิโลเมตร ก็ถึงหาดปิกเตียน

แก่งกระจาน

แก่งกระจานเป็นเขื่อนดินที่สร้างขึ้นกั้นแม่น้ำเพชรบุรี ที่เขาเจ้า อำเภอท่ายาง ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรี 53.5 กิโลเมตร และห่างจากเขื่อนเพชรไปทางทิศตะวันตกประมาณ 27 กิโลเมตร สามารถเดินทางไปได้ 2 ทาง คือ ก่อนจะถึงตัวเมืองเพชรบุรีระยะทาง 6 กิโลเมตร จะมีทางแยกเข้าสู่แก่งกระจาน เป็นระยะทางประมาณ 52 กิโลเมตร หรือจาก

เพชรบุรีไปยังท่าทางถึงทางแยกเข้าแก่งกระจานประมาณ 20 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าแก่งกระจานอีกประมาณ 38 กิโลเมตร เชื่อมแก่งกระจานสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2509 ตัวเขื่อนสูง 58 เมตร สันเขื่อนยาว 760 เมตร กว้าง 8 เมตร เหนือเขื่อนเป็นอ่างเก็บน้ำ สามารถเก็บกักน้ำได้ 710 ลูกบาศก์เมตร และผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 19,000 กิโลวัตต์

ปัจจุบัน แก่งกระจานได้มีการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 2,900 ตารางกิโลเมตร หรือ 1.8 ล้านไร่ ในอำเภอท่าทาง แก่งกระจาน หนองหญ้าปล้อง เขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีสถานที่ท่องเที่ยวที่เด่นหลายแห่ง ได้แก่

ทะเลสาบแก่งกระจาน อยู่เหนือเขื่อน มีเนื้อที่ประมาณ 45 ตารางกิโลเมตร มีเกาะกลางน้ำประมาณ 20-30 เกาะในบริเวณทะเลสาบมีทั้งนกชนิดต่างๆ และปลาชุกชุมมาก ทิศนี้ยกภาพรอบๆ บริเวณล้วนสวยงามเหมาะที่จะนั่งเรือชมทิวทัศน์ และชมเกาะแก่งตกปลาตามจุดต่างๆ ได้อย่างเพลิดเพลิน

เขาพะเนินทุ่ง สูงประมาณ 1,207 เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นเขาที่สูงที่สุดของอุทยานแห่งนี้ การเดินทางแต่ก่อนต้องอาศัยทางช้างลากไม้ เมื่อสุดทางแล้วต้องเดินขึ้นไปโดยใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง จึงจะถึงยอดเขาพะเนินทุ่ง แต่ปัจจุบันสร้างถนนให้รถยนต์แล่นไปได้ได้อย่างสะดวก เมื่อขึ้นถึงยอดเขาแล้วจะรู้สึก หายเหนื่อยเป็นปลิดทิ้ง เพราะบนยอดเขาเป็นทุ่งหญ้าที่มักจะมีพวงสัตว์ออกมาเดินเล่นหญ้า และเป็นป่าดงดิบที่มีอากาศหนาวเย็นตลอดปี เมื่อมองไปทางเบื้องล่างจะเห็นทัศนียภาพที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนเรียงรายสุดสายตา เวลาเช้าตรู่จะมีทะเลหมอกปกคลุมทั่วบริเวณดูสวยงาม สามารถมองเห็นดวงอาทิตย์ขึ้น และดวงอาทิตย์ตกได้ เขาแห่งนี้มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันได้พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนที่มีชื่อเสียงของเพชรบุรี

น้ำตกทิพย์ อยู่ห่างจากเขานะเนินทุ่ง 15 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่มีน้ำไหลตลอดปี มีความสูงติดต่อกันรวม 9 ชั้น แต่ละชั้นสวยงามแปลกตาจากน้ำตกแห่งอื่นๆ ในประเทศไทย ระหว่างทางมีลำธารสวยงามและน้ำพุร้อนอีกด้วย

ป่าสนเขาธรรมชาติ เป็นป่าสนสองใบ ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติเหมือนที่ภูกระดึง มีแห่งเดียวในภาคกลาง อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 9 กิโลเมตร รถยนต์สามารถจอดได้ถึงเชิงเขาเตาหม้อยังมีถ้ำที่สวยงามมากมายหลายถ้ำ ถ้ำที่ค้นพบแห่งใหม่สวยงามมากที่สุด ภายในถ้ำกว้างขวางมาก เนื้อที่ภายใน 8 ไร่ สภาพภายในถ้ำคล้ายท้องพระโรง มีหินย้อยสวยงามมาก เชื่อว่าเป็นถ้ำที่สวยงามอันดับหนึ่งของประเทศไทย ต่อไปจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่จูงใจนักท่องเที่ยวมากที่สุด

สำหรับการเดินทางถ้ามาจากกรุงเทพ ถึงทางแยกไปเชื่อมแก่งกระจานบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 186-187 จากทางแยกขวามือเข้าไปอีก 6 กิโลเมตร ก็จะถึงห้วงงานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี ให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานซีเมนต์ จากสะพานนี้จะมีป้ายบอกว่ไปวัดพระพุทธรบาทเขาลูกช้าง ระยะทาง 15 กิโลเมตร จากวัดพระบาทเขาลูกช้างไปยังเขาเตาหม้อ ระยะทางอีก 9 กิโลเมตร สำหรับผู้ที่ใช้บริการรถเมล์ขึ้นรถประจำทางกรุงเทพฯ ถึงท่าข่าง จากท่าข่างขึ้นรถสองแถวท่าข่าง-บ้านโป่งเกิด ลงตรงทางแยกเข้าวัดเขาเตาหม้อ แล้วเดินต่อเข้าวัดอีกประมาณ 1 กิโลเมตร

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนสถาน

พระนครคีรี หรือ เขาวัง

พระนครคีรี "เขามหาสวรรค์" หรือ "เขาวัง" ซึ่งเป็นชื่อที่ชาวเมืองเพชรบุรีค้นเคยกันดี เดิมมีชื่อ "เขาศรี" เมื่อมีผู้สร้างวัดชั้นที่โหล่เขาแห่งนี้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา และตั้งชื่อว่า วัด "มหาสมณะ" จึงเรียกเขาลูกนี้ตามชื่อของวัดที่สร้างขึ้นใหม่

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ มาที่เมืองเพชรบุรี และทรงพอพระราชฤทัยมากกับบรรยากาศของธรรมชาติบนเขาแห่งนี้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง

พระราชวังชั้น เพื่อเป็นที่สำหรับแปรพระราชฐานมาประทับพักผ่อน ในครั้งนั้นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นแม่กองในการก่อสร้าง และเมื่อสำเร็จแล้วโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า "พระราชวังพระนครคีรี" ส่วนเขาลูกนั้นก็พระราชทานชื่อใหม่ว่า "เขามหาสวรรค์"

เขามหาสมณะหรือเขามหาสวรรค์นี้มีทั้งหมด 3 ยอด ยอดซึ่งเป็นที่ตั้งพระราชวัง คือ ยอดทางทิศตะวันตกของเมืองเพชรบุรี ส่วนยอดกลางนั้นเป็นที่ตั้งของ "พระธาตุจอมเพชร" อีกยอดหนึ่งที่อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของเมืองเพชรบุรี เป็นที่ตั้งของวัดพระแก้วน้อย โบราณสถานทีกล่าวมาแยกวันพระราชวังพระนครคีรีเป็นของเก่าที่มาแต่เดิม แล้วมาบูรณะใหม่ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คราวเดียวกับที่โปรดเกล้าฯ สร้างพระราชวังพระนครคีรีนั่นเอง

ในบริเวณพระราชวัง แห่งแรกที่จะแนะนำให้ไปชมคือ

พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์

พระที่นั่งองค์ใหญ่ที่สุดองค์นี้ ปัจจุบันภายในจัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงโบราณวัตถุ เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชม โบราณวัตถุที่ตั้งแสดงนั้น ล้วนเป็นโบราณวัตถุที่พบภายในพระราชวังแห่งนี้ เมื่อครั้งที่มีการบูรณะ เช่น กระจกเงาบานใหญ่ และโต๊ะเล็กสำหรับวางของ ตุ๊กตาโลหะฝีมือช่างชาวยุโรปหลายตัว ตุ๊กตาดินเผาเป็นที่ตั้งแสดง เครื่องถ้วยชามเป็นชุดอาหารค่ำฝีมือช่างยุโรป รวมทั้งเครื่องใช้ในห้องพระบรรทมของรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

แต่เดิมพระที่นั่งองค์นี้ ใช้สำหรับเป็นท้องพระโรง แต่ภายหลังเปลี่ยนไปใช้ต้อนรับพระราชอาคันตุกะจากต่างประเทศ ท้องพระโรงด้านหน้าจัดเป็นห้องเสวย ส่วนทางด้านหลังจัดเป็นห้องบรรทม มุขทางด้านทิศตะวันออกเป็นห้องสรมและห้องพระบังคน

ด้านหลังของพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์มีทางเดินเชื่อมกับพระที่นั่งอีกองค์หนึ่ง คือ พระที่นั่งปราโมทย์มไหสวรรค์ ซึ่งเป็นพระที่นั่งสองชั้น ภายในเป็นที่ประดิษฐานโบราณวัตถุที่น่าสนใจได้แก่ แท่นพระบรรทมของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งเวษยันต์วิเชียรปราสาท

อยู่ทางด้านหลังของพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์สามารถเดินชมติดต่อกันไปได้ พระที่นั่งองค์นี้สร้างตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงต้องการให้พระนครศิโรเทียบเสมอด้วยพระบรมมหาราชวัง กล่าวคือ มีพระที่นั่งเรือนยอดเป็นยอดปราสาท ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบรมรูปหล่อองค์นี้มีประวัติความเป็นมา เมื่อครั้งสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้หล่อรูปพระองค์ขึ้น โดยส่งพระบรมฉายาลักษณ์ของพระองค์ไปยังประเทศฝรั่งเศส เพื่อช่วยให้ช่างฝรั่งเศสหล่อพระบรมรูปเท่าพระองค์จริง ช่างฝรั่งเศสได้หล่อพระบรมรูปด้วยปูนปลาสเตอร์ถวายมาให้ทอดพระเนตรก่อนปรากฏว่าไม่ทรงโปรดแล้วเลยทรงพระราชดำริให้ช่างไทยที่มีฝีมือดีในขณะนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการหล่อพระบรมรูปแทน แต่การหล่อยังไม่ทันสำเร็จก็พอดีสิ้นรัชกาลเสียก่อน มาเสร็จสิ้นต่อเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์แล้ว

พระที่นั่งราชธรรมสภา

ที่บริเวณใกล้กับพระที่นั่งเวษยันต์วิเชียรปราสาท และพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ นั้นคือพระที่นั่งราชธรรมสภา เป็นศิลปะผสมระหว่างไทย จีน และตะวันตก กล่าวคือเป็นพระที่นั่งชั้นเดียวคล้ายเกยจันมีประตูหน้าต่างเป็นวงโค้ง ตกแต่งด้วยเสาปลอมติดผนังส่วนที่หัวเสานั้นเป็นศิลปะกรีกโบราณไอออนิก เหนือหัวเสาทำลวดลายลักษณะเป็นรูปโลก และดอกไม้ ใบไม้ ประติษฐาน

ทอชัชวาลเวียงชัย

ทอนตั้งอยู่ทางด้านหน้าของพระที่นั่งธรรมสภา สร้างเป็นรูปทรงกลมสูงประมาณ 10 วา หลังคาเป็นรูปโดมทำด้วยกระจก เรียกว่ากระจงแก้ว มีบันไดเวียนอยู่ภายในสามารถเดินขึ้นข้างบนได้ ภายในโดมทอชัชวาลเวียงชัยนี้ ฝ้ามองเห็นได้แต่ไกลจากทะเล แต่ก่อนนั้นกเดินเรือล่องได้อาศัยแสงจากทอนในการเดินเรือด้วย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างทอชัชวาลเวียงชัยนี้ ไว้สำหรับเป็นที่ทอดพระเนตรดวงดาวด้วยทรงสนพระทัยในทางดาราศาสตร์

ยอดเขาทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรีเป็นที่ตั้งวัดพระแก้วน้อย ประกอบด้วย พระอุโบสถขนาดย่อมแต่สัสดสว่างงดงาม ผนังพระอุโบสถประดับด้วยหินอ่อน เดิมเป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรูปแก้วผลึกไว้ ครั้นพอสิ้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้เชิญกลับคืนพระนครและประดิษฐานพระพุทธรูปหินอ่อนไว้แทนหน้าบันของพระอุโบสถมีลวดลายตราประจำรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ ตราพระมหามงกุฏ นับเป็นงานปูนปั้นที่มีชื่อเสียงชิ้นหนึ่งของเมืองเพชรบุรี

ด้านหน้าพระอุโบสถต่อจากศาลามีพระปรางค์สี่แดง สวยงามแปลกตา มองเห็นได้ชัดแต่ไกล ส่วนทางด้านหลังขององค์ปรางค์นั้นคือ พระสุทธเสลเจดีย์

พระสุทธเสลเจดีย์

เป็นเจดีย์สี่เหลี่ยมเขี้ยวทำด้วยหินอ่อน สูง 4 วา 2 คอก สร้างโดยวิธีนิสสาร คือ สลักหินอ่อนเป็นชิ้นส่วนประกอบเสร็จที่เกาะสีชัง แล้วรื้อเอาลงเรือมาประกอบไม่ที่นี้ นับว่าน่าทึ่งไม่น้อยในความสามารถและความพยายาม

พระธาตุดจอมเพชร

เป็นเจดีย์สี่เหลี่ยมเขี้ยวอยู่บนเขายอดตรงกลางมีอายุเก่าแก่สร้างมานานก่อนที่จะสร้างพระราชวังพระนครคีรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมแซมและเสริมให้สูงขึ้นบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ภายใน แล้วพระราชทานชื่อว่า "พระธาตุดจอมเพชร"

พระราชวังพระนครคีรีนับเป็นโบราณสถานเก่าแก่ สูงค่า ด้วยศิลปะหลายรูปแบบที่สวยงามน่าชมและมีอาณาเขตกว้างขวาง ผู้เที่ยวชมควรที่จะใช้เวลาที่มามากสักหน่อยจะคุ้มค่ามากกว่าที่จะรีบไปรีบกลับ

พระรามราชนิเวศน์

พระรามราชนิเวศน์ เป็นพระราชวังที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นที่บ้านเนิน ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2456 ปรากฏหลักฐานในหนังสือเสด็จประพาสต้นว่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ทรงโปรดปรานเมืองเพชรบุรี ดั่งมีลายพระหัตถ์เลขา กล่าวถึงเมืองเพชรไว้ว่า "อากาศเมืองเพชรอบอุ่น สบายดีทั้งหน้าแล้งและหน้าฝน เพราะ หน้าฝนอากาศในพระนครออกจะมีความชื้นมากไป"

พระรามาธิบดีเป็นพระราชวังที่ได้แบบมาจากพระราชวังองค์หนึ่งในประเทศ เยอรมันซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเคยเสด็จไปประทับและทรงโปรดพระราชวัง นั้นมาก นายช่างผู้คุมงานก่อสร้างพระรามาธิบดีจึงเป็นชาวเยอรมันนี้ ชื่อ ดอริงก์ เป็น ที่น่าเสียดายที่การก่อสร้างพระราชวังนี้ยังไม่เสร็จ รัชกาลที่ 5 ก็เสด็จสวรรคตเสียก่อน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างต่อจนสำเร็จเมื่อ พ.ศ. 2461 พระราชทานนามว่า "พระที่นั่งศรเพชรปราสาท" ครั้นปลายปี 2461 จึงเสด็จมาประทับ และ พระราชทานนามเปลี่ยนใหม่ว่า "พระรามาธิบดี" ซึ่งคนเพชรบุรีมักเรียกกันตามภาษา ชาวบ้านสั้นๆ ว่า "วังบ้านปืน"

พระราชวังแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง ไม่ไกลจากเขาวังมากนัก อยู่ในความรับผิดชอบของทหาร ต้องทำหนังสือติดต่อถึงผู้บังคับการฯ กองพันที่ 3 กองพันทหารราบที่ 1 รักษาพระองค์ จังหวัดทหารบกเพชรบุรีเสียก่อนเพื่อขออนุญาตเข้าชม ทางหน่วยงานราชการมี วัตถุประสงค์บรรยาย และนำชมพระราชวังแห่งนี้ด้วย

ในการเข้าชมนั้นจะต้องเข้าทางประตูด้านหลัง จุดแรกที่เห็นคือห้องโถงกลมใหญ่ หลังคาเป็นรูปทรงโดม ด้านข้าง 2 ด้านมีบันไดวนโค้งขึ้นไปสู่ชั้นสอง ที่มุมทางชั้นบันไดด้านขวา และซ้ายประดิษฐานพระบรมรูปปั้นของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ 2 พระองค์ผู้ทรงก่อตั้งพระรามาธิบดีแห่งนี้

ชั้นบน ไปวนไปที่ชั้นบน สิ่งที่น่าสนใจได้ก่อนเป็นอันดับแรกคือ ตึกตารูปเด็กผู้หญิงตัวโตที่ ตกแต่งอยู่ตามราวเสา ห้องชั้นบนส่วนใหญ่ปูด้วยพรมไม้และมีสภาพเป็นห้องโล่งๆ เหนียงห้องตกแต่งด้วยไม้แกะสลัก บางห้องบุด้วยเสาทองเหลืองคุณลาย เมื่อเปิดไฟจะสะท้อนแสงพลังเหลืองให้บรรยากาศแบบโบราณ ช่องหน้าต่างประดับด้วยกระจกสีเป็นลวดลายต่างๆ

วนลงมาที่ชั้นล่าง ผนังห้องบางห้องประดับด้วยกระเบื้องเคลือบ เช่นเดียวกับห้องโถงกลมห้องแรก ตรงกลางจะมีทางเดินออกไปสู่สวนน้ำขนาดเล็กๆ ด้วย

พระรามราชินีเวศน์แห่งนี้จัดได้ว่าเป็นพระราชนิเวศน์ที่สวยงามแปลกตา ควรแก่การเข้าชมเป็นอย่างยิ่ง ถ้าส่งเสริมให้เข้าชมได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น สถานที่แห่งนี้คงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่ขึ้นชื่อของเมืองเพชรบุรี

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นที่ประทับแรมฤดูร้อนชายทะเลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเล ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ห่างจากตัวเมืองทางรถยนต์ 42 กิโลเมตร ห่างจากตัวเมืองทางรถไฟสายใต้ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร

เหตุที่จะตั้งพระราชฐานแห่งนี้นั้น เนื่องจากพระราชวังทาดเจ้าสำราญมีแมลงวันหัวเขียวชุกชุม และที่ทาดเจ้าสำราญขาดแคลนน้ำจืด รัชกาลที่ 6 จึงทรงมีพระราชดำริจะสร้างพระราชนิเวศน์แห่งใหม่ ทรงพอพระทัยที่ตำบลบางควาย ที่ทาดทรายขาว ยาว ลมดี ชุดบ่อน้ำจืดได้ ช้ำยังไม่ห่างทางรถไฟมากนัก ต่อมาเมื่อสร้างที่ประทับของเจ้าแผ่นดินที่นี้ทางราชการจึงเปลี่ยนชื่อตำบลบางควายเป็นตำบลห้วยทรายเหนือ

พระราชนิเวศน์ประกอบไปด้วยพระที่นั่งใหญ่ 3 องค์ หันด้านหน้าเรียงแถวขนานไปกับชายทะเล การก่อสร้างเป็นไปอย่างประหยัด ตัวอาคารเป็นไม้รูปแบบเรียบๆ ถ้ามองจากนอกตัวพระตำหนักจะเห็นผาไม้ประกอบเป็นลูกฟัก สะพานเดินติดต่อระหว่างพระตำหนักแต่ละหลังเป็นทางเดินมีราวลูกกรงสีเหลี่ยมเป็นแถวยาว นอกจากนี้ได้ชุดบ่อน้ำจืดริมทะเล 8 บ่อ (ปัจจุบันได้ถมบ่อแล้ว) การก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2467

ในปัจจุบันนี้พระราชนิเวศน์มฤคทายวันเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กรมตำรวจใช้บริเวณพระราชนิเวศน์ เป็นโรงเรียนฝึกอบรมตำรวจพลร่ม ต่อมาเป็นกองบัญชาการตำรวจ

ตระเวนชายแดนกองกำกับการ 1 กองบัญชาการฝึกพิเศษ ใน พ.ศ. 2523 หน่วยราชการนี้ได้นามพระราชทานนามว่า "ค่ายพระรามหก"

ค่ายพระรามหกจึงเป็นพระบรมราชานุสรณ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 เป็นโบราณสถานแห่งชาติ และเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่นับเป็นของดีเมืองเพชรอีกชิ้นหนึ่ง

วัดมหาธาตุวรวิหาร

วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดเก่าใจกลางเมืองเพชรบุรี และเป็นแหล่งรวมศิลปะหลายสมัยวัดนี้ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรี เป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งของเมืองเพชรบุรี พระราชพงศาวดารมีระบุไว้ว่าโบราณสถานภายในวัดแห่งนี้เป็นผู้มีช่างขอม สร้างมาเมื่อครั้งที่ขอมเรืองอำนาจเช่นเดียวกับพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดราชบุรี

ผู้มาเมืองเพชรบุรีด้วยเพื่อที่จะมาดูลายปูนปั้นที่กล่าวกันว่าเป็นเลิศ หากได้มาที่วัดแห่งนี้คงจะไม่ผิดหวัง เพราะจะได้เห็นฝีมือสกุลช่างเพชรบุรี ทั้งที่เป็นของสมัยโบราณและสมัยใหม่ หน้าบันที่มีการสอดแทรกเรื่องการเมือง ก็สามารถทาสวมได้ที่วัดแห่งนี้

ตามคติโบราณถือว่าวัดมหาธาตุเป็นวัดที่ต้องสร้างอยู่ใจกลางเมืองย่านชุมชน เมืองที่มีวัดเป็นเมืองใหญ่ มีความสำคัญกว่าเมืองอื่น ด้วยได้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ

สิ่งที่สำคัญภายในวัดมหาธาตุ คือ พระปรางค์ 5 ยอดปรางค์องค์กลางสูง 42 เมตร และมีพระปรางค์เล็กล้อมรอบ 4 ทิศ สันนิษฐานว่าน่าจะสร้างตามคติพุทธฝ่ายมหายานของขอมลักษณะของปรางค์สร้างด้วยแลง มีมุขยื่นออกมาทั้ง 4 ด้าน และมีช่องคูหาทั้ง 4 มุม ปรางค์องค์กลางเป็นปรางค์องค์ใหญ่ ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการปัจจุบัน โปรดเกล้าฯ พระราชทานเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2497 พระบรมสารีริกธาตุนี้มี 3 องค์ห่อด้วยแผ่นทองบรรจุอยู่ในกรัณฑ์ และ กรัณฑ์มี 4 ชั้น ชั้นในสุดเป็นไม้จันทร์ ถัดออกมาเป็นทอง นาก เงิน ซึ่งรวมไว้ในผอบทองลงยา แล้วประดิษฐานในสถูปกะไหล่ทองที่หนึ่ง ส่วนคอระฆังของสถูปนี้ทำด้วยผลึกแก้วใสจึงสามารถมองเห็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุซึ่งอยู่ภายในได้

วัดใหญ่สุวรรณาราม

"แต่จะกล่าวได้ว่าผู้ใดออกมาเมืองเพชรบุรีมีน้ำใจจะดูการช่าง ไม่ใช่แต่เพียงมาเที่ยว ถ้าเที่ยวเขา จะหาที่อื่นดูให้ดียิ่งขึ้นไปกว่าวัดใหญ่เป็นไม่มี" คำพูดข้างต้นเป็นใจความในพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ทรงบันทึกความพอพระทัยในวัดใหญ่สุวรรณารามเอาไว้ ซึ่งเป็นความภูมิใจของชาวเพชรบุรีทุกคน

วัดใหญ่สุวรรณาราม ชาวบ้านนิยมเรียกกันว่า วัดใหญ่ เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหาร อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 1 กิโลเมตร อยู่ตำบลท่าราบ อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี พระอารามหลวงนี้มีมาแต่สมัยอยุธยา ในพระอุโบสถมีภาพเขียนที่ผนัง เรื่องเทพชุมนุม ฝีมือช่างครั้งกรุงศรีอยุธยา พระประธานก็เช่นกัน นอกจากนี้มีรูปหล่อของสมเด็จพระสังฆราชแดงโมทำ เป็นภิกษุหนึ่งพนมมือถือดอกบัว ประดิษฐานไว้ที่หน้าพระประธานกับมีบาตรของท่านใบหนึ่งใส่ตุ๊กกระจกไว้ เป็นบาตรขนาดใหญ่ เชิงและฝาประดับมุก

ผู้ที่มาชมวัดใหญ่สุวรรณาราม มักเป็นผู้เห็นคุณค่าในศิลปะ และสถาปัตยกรรมเชิงช่าง และอีกประการหนึ่ง เลื่อมใสในสมเด็จพระสังฆราชแดงโม ซึ่งมีประวัติศาสตร์ไว้ว่าเป็นพระสังฆราชในครั้งแผ่นดิน พุทธเจ้าเสือ (พ.ศ. 2246-2251)

ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมเชิงช่างนั้น แม้แต่พระมหากษัตริย์ยังทรงมีพระราชหัตถเลขาบันทึกชมเชยไว้เป็นหลักฐาน โดยเฉพาะศาลาการเปรียญนั้นงามมากเป็นศาลาลงยาวเส้าแปดเหลี่ยม เขียนลายรดน้ำ แต่ละคู่ลายไม่ซ้ำกัน ฝาปะกนข้างนอกเขียนลายทอง ช่างในเขียนด้วยสีฝุ่น ประตูกำหลักเป็นลายกานชดปิดทองงามมาก ในศาลาการเปรียญนี้เดิมมีธรรมาสน์และเตียงสังเค็ดพระสวดของเก่าแต่ปัจจุบันเตียงสังเค็ดได้นำไปเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติแล้ว นอกจากนี้ยังมีธรรมาสน์สร้างใหม่อีกหลังหนึ่ง เป็นฝีมือช่างในสมัยรัชกาลที่ 5

ภาพเขียนในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม นั้นเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ดีเด่นซึ่งเหลือไว้ให้ชมไม่กี่แห่งในประเทศไทย ภาพฝาผนังวัดใหญ่นี้เคยนำไปแสดงที่กรุงเทพฯ และสหรัฐอเมริกา มีผู้วิจารณ์ว่า ภาพยังดีอยู่ประมาณ 50% บางภาพเลือนไปมาก นอกจากนี้ศิลปการช่างที่รัชกาลที่ 5 ได้ทรงชมเชยไว้มาก คือ ระเบียบต่อจากพระอุโบสถออกมา เป็นพระระเบียง

หลังคาซ้อนสองชั้นตัดขาดออกเป็นตอนๆ มีทั้งหมด 8 ตอน ประดับช่อฟ้าใบระกามีลายหน้าบันล้อมเลข 5 ซึ่งหมายถึงพระองค์ (รัชกาลที่ 5) เอง เข้าใจว่าพระระเบียงนี้เพิ่งสร้างเมื่อ พ.ศ. 2451 ครั้งพระครูมหาวิหารภิกษุ (พก) เป็นเจ้าอาวาส

วัดใหญ่สุวรรณารามมีศิลปะการช่าง ทั้งที่เป็น โบราณสถานและ โบราณวัตถุมากมายสมควรที่นักท่องเที่ยวมาเมืองเพชรบุรีสนใจและเห็นคุณค่าของศิลปกรรมจะแวะมาชื่นชมกับ "ของดีเมืองเพชร" ที่คนเมืองเพชรภาคภูมิใจ

วัดกำแพงแลง

วัดนี้อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 2 กิโลเมตร อยู่ในเขตตำบลท่าราบ อำเภอเมือง เป็นหลักฐานที่แสดงว่าครั้งหนึ่งขอมเคยเรืองอำนาจอยู่ที่นี้ วัดกำแพงแลงแต่เดิมเป็นเทวสถานของขอมสังเกตุได้จากเทวรูปสิงห์ และครุฑที่ประดับตกแต่งภายในวัด ต่อมาจึงได้แปลงเป็นวัดพุทธ ตั้งมีหลักฐานซากเจดีย์อยู่ใกล้กับองค์ปราสาททางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซากอิฐที่ใช้สร้างเจดีย์นั้นมีภาพเขียนสีเป็นลวดลาย สันนิษฐานว่าเป็นฝีมือช่างในสมัยอยุธยา

ในวัดกำแพงแลงมีปราสาททั้งหมด 5 องค์ ปราสาทองค์ใหญ่อยู่ตรงกลาง ล้อมรอบด้วยปราสาทเล็กทั้ง 4 ทิศ เชื่อว่าปราสาทแต่ละองค์เป็นที่ประดิษฐานเทวรูป พระนรทรม พระอิศวร พระนารายณ์ พระลักษมี พระขันธกุมาร แต่เป็นเรื่องน่าเสียดายที่ปัจจุบันเทวรูปดังกล่าวมานี้ได้หายไปสิ้นเหลือเพียงฐานประดิษฐานเท่านั้น

ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล ทรงกล่าวถึงวัดแห่งนี้ไว้ว่า "...สร้างขึ้นราวปี พ.ศ. 1700-1750 ตรงกับสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 พระปราสาทมีเหลืออยู่ 3 องค์ ก่อด้วยแลง หันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีประตูซุ้มอยู่ทางด้านหน้า แต่การก่อสร้างทั้งหมดยังไม่แล้วเสร็จที่ประตูซุ้มนั้นก่อหน้าต่างทิศหนึ่งเป็นรูปลูกกรงครึ่งหนึ่ง แบบศิลปะปลายสมัยพระเจ้าชัยวรมันอย่างแท้จริง

ถ้าเขาหลวง

ถ้าเขาหลวงอยู่บนเขาหลวง ห่างจากเขาวังประมาณ 5 กิโลเมตร จากเชิงเขามีบันไดคอนกรีตนำลงสู่แม่น้ำ ถ้าเขาหลวงเป็นถ้ำที่ใหญ่และสำคัญที่สุดในเมืองเพชร เรียกเป็นทางการว่า ถ้ำวิมานจักรี ในสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาถ้ำและสร้างพระพุทธรูปนั่งและนอนไว้รวม 137 องค์

ที่สำคัญคือพระพุทธรูปพระองค์ ซึ่งพระองค์โปรดให้สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และยังมีพระพุทธรูปจารึกพระนามภิไธย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งแต่รัชกาลที่ 1-5 ในด้านธรรมชาติ ถ้าเขาหลวงเป็นถ้ำหินย้อยมีสีส้มสวยงาม การเดินทางไปที่สะดวกมีถนนลาดยางไปจนถึงปากถ้ำ เป็นสถานที่น่าไปเที่ยวอีกแห่งหนึ่ง

วัดพระพุทธไสยาสน์

วัดพระพุทธไสยาสน์ ชาวบ้านเรียกว่า วัดพระนอน วัดนี้ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเจียงใต้ของเขาวัง พระพุทธไสยาสน์ซึ่งประดิษฐานในวิหารนี้เป็นพระพุทธรูปนอนองค์ใหญ่มาก องค์หนึ่งในประเทศไทย เข้าใจว่าพระนอนองค์นี้สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา ก่อด้วยอิฐถือปูน ประทับนอนบนแท่นสูง ประมาณ 1 เมตร องค์พระยาว 21 วา ศอก 1 คืบ 2 นิ้ว อยู่บนไหล่เขาสูงจากพื้นดินราว 15 เมตร

จากประวัติพระนอนองค์นี้เดิมสร้างไว้กลางแจ้ง ต่อมาในสมัยพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างพระนครคีรี จึงโปรดให้ทำหลังคาและในสมัยต่อมา พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าให้สร้างหลังคาใหม่ และทำฝาผนังรอบองค์พระ ในครั้งนั้นด้วย

พระพุทธไสยาสน์องค์นี้เป็นท่าสี่ไสยา พระหัตถ์ขวาแตะพระเศียร พระหัตถ์ซ้ายพาดเหยียดไปตามปรัศว์ซ้ายมีแท่นที่ประทับนอนมีความยาวตลอดพื้นวิหาร ยาวประมาณ 44 เมตรเศษ

พระนอนองค์ใหญ่เช่นนี้ในประเทศของเรามีเพียงสองสามองค์เท่านั้น นุทธศาสนิกชนที่มาเที่ยวเขาวัง ชมพระนครคีรีมักแวะเยี่ยมชมสักการที่วัดพระพุทธไสยาสน์นี้เป็นประจำ

พระพุทธรูปเขาลูกช้าง

พุทธศาสนิกชนนิยมไปนมัสการพระพุทธรูป เขื่อกันว่าการไปนมัสการ พระพุทธรูป เป็นการจาริกแสวงบุญอย่างหนึ่ง ในจังหวัดเพชรบุรีมีรอยพระพุทธรูปอยู่บนเนินเขาใกล้กับเขาลูกช้างประชาชนจึงเรียกกันว่า พระบาทเขาลูกช้าง พระพุทธรูปนี้อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่ายางประมาณ 24 กิโลเมตร ส่วนลิกด้านปลายพระบาท 1 นิ้วฟุต ตรงสันพระบาทลิก 18 นิ้วฟุต ปัจจุบันได้ถูกซีเมนต์โอบกั้บเอาไว้

ประวัติความเป็นมาของพระพุทธรูปเขาลูกช้างนี้ไม่มีหลักฐานแน่ชัด แต่มีหลักฐานว่า ในสมัยรัชกาลที่ห้า แห่งวงศ์จักรี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรในราว พ.ศ. 2429 จากจดหมายเหตุพระราชกิจรายวันบันทึกไว้ว่าได้ทอดพระเนตร และทรงพระราชดำริว่าจะให้ปฏิสังขรณ์เป็นมณฑปสวมเสี ย ซึ่งในจดหมายเหตุและนิราศของนายถ้วนก็ได้บรรยายถึง เหตุการณ์ข้างต้นเอาไว้ตรงกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงประทับที่พลับพลาที่แผ่กั้บที่ตำบลคลองยอ ปัจจุบันแถวนี้ยังเรียกกันต่อมาว่า "ท่าพลับพลา"

เขาพระพุทธรูปเขาลูกช้างขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติ เมื่อ พ.ศ. 2489 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระราชชนนีได้เคยเสด็จมานมัสการพระพุทธรูปนี้ เมื่อ พ.ศ. 2489

วัดสระบัว

วัดสระบัวเป็นวัดเล็ก ๆ วัดหนึ่งตั้งอยู่เชิงเขาวังด้านทิศตะวันออก เดิมมีสระบัวอยู่หน้าวัดทิศเหนือของวัดสระบัวติดต่อกับวัดรัตนตรี ย ทิศใต้ติดต่อกับวัดพระนอน และทิศตะวันออกจรดถนนคีรีรัถยา วัดสระบัวจัดเป็นของดีเมืองเพชรอย่างหนึ่ง โบสถ์ พระปรารค์ และเสมาวัดสระบัว เป็นศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายที่หาชมที่อื่นได้ยาก

โบสถ์วัดสระบัวเป็นโบสถ์ขนาดเล็กหลังคาชั้นสองชั้น มีกำแพงแก้วล้อมรอบ ที่หน้าโบสถ์มีซุ้มประตู ยอดซุ้มทรงมงกุฎฝีมือประณีตบรรจุภายในโบสถ์ฝาผนังก่ออิฐถือปูน เพดานโบสถ์มีห้าห้องเข้ากรอบฝาปกน ที่กรอบเขียนลายปิดทอง ล่องชาดทำเป็นรูปดาวล้อมเดือนตลอดเสมา และพระปรารค์สวยงามมาก พระปรารค์มีสององค์ รูปทรงคล้ายกับพระปรารค์วัดอรุณฯ ธนบุรี พระปรารค์ที่วัดสระบัวนี้งามสมส่วนดูรับกับโบสถ์ดีนัก

วัดกุฎี บางเค็ม

มีโบสถ์ไม้แกะสลักทั้งหลัง

วัดกุฎีตั้งอยู่เกือบถึงตัวอำเภอเขาย้อย ถ้ามาจากกรุงเทพฯ วัดนี้อยู่ทางด้านซ้ายมือ มีซุ้มประตูวัดเป็นที่สังเกตเห็นได้ โบสถ์วัดกุฎีมีขนาดความยาว 7 ห้อง กว้าง 3 ห้อง ด้านหน้าและหลังมีมุขยื่นออกมากว้างด้านละ 1 ห้อง มีฟาไลสามารถเดินได้โดยรอบโบสถ์

ฝาไม้สักแกะสลักโดยรอบโบสถ์มี 20 แฉก ทุกแฉกมีขนาดเท่ากันคือกว้าง 4 ศอก สูง 9 ศอก ฝาแต่ละแฉกนั้นแกะสลักเรื่องราวชาดกในตอนต่างๆ หน้าบันที่ด้านหน้าของโบสถ์หรือด้านทิศตะวันออก แกะสลักเป็นเทรียนุตราวมงกุฎสมัยรัชกาลที่ 4 ส่วนหน้าบันด้านหลังหรือทิศตะวันตก แกะสลักเป็นเทรียนุตราในสมัยรัชกาลที่ 5 นับเป็นโบสถ์ไม้แกะสลักฝีมือช่างเมืองเพชรที่ควรค่าแก่การชม

วัดเขาตะเครา

วัดเขาตะเคราอยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรีในเขตตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 10 กิโลเมตรเศษ เป็นวัดที่มีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่เรียกกันว่า "หลวงพ่อดาววัดเขาตะเครา" เป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์นั่งขัดสมาธิ ปางมารวิชัย สันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปสมัยเชียงแสน มีประวัติเล่ากันว่าเมื่อ พ.ศ. 2307 สมัยปลายกรุงศรีอยุธยา ชาวประมงบ้านแหลมได้ไปพบพระพุทธรูป 2 องค์ หล่นด้วยทองเหลือง องค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปยืนนำไปประดิษฐานไว้ ณ วัดบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงครามเรียกกันว่า "หลวงพ่อบ้านแหลม" อีกองค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปยืนได้มอบให้กับชาวบ้านบางตะบูน นำไปประดิษฐานไว้ ณ วัดเขาตะเคราเรียกกันว่า "หลวงพ่อดาววัดเขาตะเครา"

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรมที่สำคัญของเมืองเพชร ได้แก่

หมู่บ้านทอผ้าหนองปรัง ทูกระพง และร้านขายขนมหวานเมืองเพชร

ขนมหวานเมืองเพชรมีมากมายหลายชนิด บางชนิดเลื่องลือความนิยมลือไป บางชนิดเกิดขึ้นมาใหม่ เพราะคนทำขนมของเมืองเพชรจะพยายามคิดค้นขนมชนิดใหม่ขึ้นมาไม่ขาด การที่ขนมเมืองเพชรมีชื่อเสียงอยู่ในความนิยมตลอดเวลา อาจจะเป็นเพราะชาวเมืองเพชรมีนิสัยชอบการแข่งขันกันอยู่ในที่ จึงต้องมีการประกวดประชันกัน ดังนั้นแม่ค้าทุกคนหยุดอยู่กับที่ไม่ได้ ต้องปรับปรุงคุณภาพและรสชาติอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศในแต่ละปี

ขนมสัญลักษณ์เมืองเพชร

ขนมคุกกี้เมืองเพชรบุรีน่าจะได้แก่ ขนมที่ทำจากการผลิตของต้นตาลเพราะเป็นขนมที่มีมานานนับศตวรรษ (นิยม สูตรรองแฟง 2536 : 102) ขนมประเภทนี้มีการพัฒนาไปไม่มาก ลักษณะภายนอกไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ น้ำตาลสด หรือ คนเมืองเพชรเรียกว่า "น้ำตาลใส" และขนมที่ทำจากลูกตาลโตนด เช่น จาวตาลเชื่อม โตนดทอด และขนมตาล

ขนมที่ได้รับความนิยมสูงสุด (นิยม สูตรรองแฟง 2536 : 113-115)

ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 จนถึงปัจจุบัน ขนมเมืองเพชรที่จัดว่าเป็นขนมยอดนิยมนี้อยู่ 3 อย่างคือ

ขนมขี้หนู เป็นขนมที่มีชื่อเสียงมาก่อนขนมชนิดอื่น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ โปรดมากกว่าขนมใดๆ ถึงกับทรงรับสั่งชมเชยว่า "ทำได้เก่งและอร่อยกว่าที่ไหน" เมื่อเสด็จมาประทับที่พระนครคีรี (เขาวัง) คราใด คนเมืองเพชรจะนำขนมขี้หนูทูลเกล้าฯ ถวายมิได้ขาดและเป็นที่พอพระราชหฤทัยตลอดมา อย่างไรก็ตามขนมขี้หนูเมืองเพชรทำกินไม่ได้ง่ายนัก เนื่องจากทำยากใช้เวลานาน แต่เก็บไว้ได้ไม่นานนัก ปัจจุบันมีผู้ทำได้เพียงไม่กี่คนและล้วนอยู่ในวัยชรา ช้าไม่ค่อยจะยอมถ่ายทอดวิชาให้ใคร

ข้าวเกรียบงา เนื่องจากเป็นขนมที่เก็บไว้ได้นานนับเดือน สามารถนำติดตัวไปได้ สะดวกจึงเป็นที่รู้จักและรับประทานกันอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ

ข้าวเกรียบงามีวิวัฒนาการมาหลายขั้นตอน ในระยะแรกเริ่มมีส่วนผสม 2 อย่าง คือ แป้งกับน้ำตาลโตนด ละเลงเป็นแผ่นใหญ่และหนากว่าข้างเกรียบปัจจุบันแต่ไม่เป็นที่นิยม จึงมีผู้คิดดัดแปลงใส่มะพร้าวหั่นเป็นแท่งสี่เหลี่ยมขนาดจิวลงไป หลังจากนั้นไม่นาน มีผู้เติมงาดำลงไป อีกอย่างหนึ่ง จึงกลายเป็นข้าวเกรียบงาอย่างสมบูรณ์อย่างที่เห็นในปัจจุบัน

ในปัจจุบัน โรงงานทำข้าวเกรียบงาในเมืองเพชรเหลืออยู่ไม่เกิน 5 โรง แต่ละโรงผลิตไม่มากนักและไม่สม่ำเสมอ แต่ถึงกระนั้นข้าวเกรียบงาก็ยังอยู่ในความนิยมเป็นอันดับสาม 3 แม่ค้าที่ขยายชนมบริเวรหลังเขาวังหลายรายให้ข้อมูลตรงกันว่า คนเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ไม่ค่อยซื้อผู้ที่ชอบซื้อมากได้แก่ ผู้ที่เดินทางลงใต้ตั้งแต่ภูเก็ตลงไปจนถึงชายแดนมาเลเซีย

ขนมหม้อแกง ปัจจุบันเมื่อพูดถึงขนมเมืองเพชรทุกคนต้องนึกถึงขนมหม้อแกง จนขนมชนิดนี้กลายเป็นสัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของเมืองเพชร เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะขนมหม้อแกงเมืองเพชรมีรสหวานมันชวนกินแตกต่างจากขนมหม้อแกงเมืองอื่นตรงที่เนื้อละเอียดแต่ไม่แน่นจนแข็งไม่จับเป็นก้อนหรือร่วนและไม่มีหอมเจียวโดยหน้า

เดิมขนมหม้อแกงเมืองเพชรก็มีส่วนผสมและมีหอมเจียวโดยหน้าเหมือนเมืองอื่น เมื่อประมาณสัก 40 ปีมาแล้ว แม่ปิ่น นุสสวัสดิ์ ได้พบว่าถ้าใช้เผือก เมล็ดบัว หรือถั่วเขียว ต้มสุบดละเอียด ผสมกับน้ำตาลโตนดและกะทินำไปผิงไฟที่ร้อนพอดีในระยะเวลาอันเหมาะสมแล้ว เนื้อขนมที่สุกจะละเอียดและเป็นชิ้นๆ ต่อจากนั้นจึงนำมาผิงไฟบนไฟเกรียมอีกครั้งหนึ่ง แม่ปิ่นได้ใช้ความสังเกตและหาทางปรับปรุงขนมหม้อแกงเป็นเวลาหลายปีจนแน่ใจว่า คนเมืองเพชรไม่ชอบหอมเจียวโรยหน้า และไม่ชอบถั่วเขียวบดละเอียดจึงได้เลิกใช้ ขนมหม้อแกงของแม่ปิ่นค่อยๆ เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนทำไม่ทันขาย พร้อมกับนั้นแม่ค้าขนมเมืองเพชรคนอื่นๆ ต่างก็พยายามปรับปรุงขนมหม้อแกงของตนเองด้วย เพื่อสนองความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้น

ขนมหม้อแกงเมืองเพชรมีข้อบกพร่องอย่างหนึ่งคือ เก็บไว้ในบรรยากาศธรรมดาได้ประมาณ 24 ชั่วโมงเท่านั้น ถ้าอากาศร้อนจะเสียเร็ว ในชั้นแรกขนมหม้อแกงเมืองเพชรจึงแพร่หลายอยู่เฉพาะในจังหวัดใกล้เคียงหรืออย่างไกลก็เพียงกรุงเทพฯ

เมื่อรถไฟและถนนหนทางได้รับการปรับปรุงจนสามารถเดินทางไปเหนือสุด ใต้สุด ตลอดจนถึงถึงหนองคาย หรืออุบลราชธานีโดยใช้เวลาเพียงคืนเดียว ขนมหม้อแกงเมืองเพชรจึงได้เริ่มกระจายออกไปทั่วประเทศ ยิ่งเมื่อตู้เย็นได้เข้ามามีบทบาทในการถนอมอาหาร คนไทยจึงได้รับประทานขนมหม้อแกงกันอย่างทั่วถึง

เนื่องจากขนมหม้อแกงอร่อยกว่าและรับประทานได้ง่ายกว่า ไม่ต้องนำมาทำอะไรอีก ขนมหม้อแกงจึงแย่งตำแหน่ง "ขนมยอดนิยมน" มาจากข้าวเกรียบงาได้สำเร็จ และครองตำแหน่งนี้มาประมาณ 30 ปีแล้ว ส่วนขนมที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับสองรองจากขนมหม้อแกงก็คือ "ขนมบัวป็น" นั่นเอง

นอกจากนี้ยังมีขนมอีกประเภทหนึ่งที่คนเมืองเพชรเรียกขนมเชื่อม ขนมประเภทนี้มีอยู่มากมายหลายสิบชนิด เช่น ทองหยิบ ทองหยอด เม็ดขนุน (เมืองเพชรเรียก "หินตรา" หรือ "ลูกซุบ") จาวตาลเชื่อม ฟักเชื่อม เป็นต้น ได้รับความนิยมอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา ไม่น้อยกว่า 1 ศตวรรษ

แหล่งขายขนมหวานเมืองเพชร

ในปัจจุบันแหล่งขายขนมหวานเมืองเพชรจะมี 2 แหล่ง แห่งแรกคือ บริเวณเชิงเขาวิ้ง และอีกแห่งคือศูนย์สินค้าพื้นเมือง เพชรบุรีแก้ว อยู่ริมถนนเพชรเกษม แหล่งขายขนมหวานเมืองเพชรทั้ง 2 แห่งข้างต้น นอกจากจะมีขนมหวานเมืองเพชรอันลือชื่อแล้ว ยังมีผลผลิตทางการเกษตร อาหารทะเลแห้ง และผลิตภัณฑ์จากไม้ตาลจำหน่ายด้วย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวโสภานร สุทธิศักดิ์ เกิดวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2514 ที่จังหวัดลพบุรี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏเทพสตรี เมื่อปีการศึกษา 2537 เมื่อสำเร็จการศึกษาได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีแล้ว จึงเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2538

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย